

HENKILÖKOHTAISESTI

Pasi Hujanen keskellä uskon, rahan ja moraalinen venäläistä rulettia



Liittyisitkö kirkkoon, jos liittymislahjana saisit viisitoista Snickers-patukkaa? kysyy pastori Pasi Hujanen ja vastaa: Tuskin. Todennäköisesti tuhahtaisit homman vaikuttavan pilipalijutulta, mitä lie hihhulointia! Ajatus perustuu kuitenkin tositapahtumiin, sillä muutama vuosi sitten Viron kirkon seurakuntien jäsenmäärä nousi Suomesta avustuksena tulleiden vanhentuvien Snickersien avulla. Suomalaiselle ajatus on absurdi: ei uskoa voi tarjoilla makeannälkään!

Snickers-uskovaisuuden taustalla on, kuten arvata saattaa, omanlaisensa maailma, kertoo Inkerin kirkon kansliapäällikkö Pasi Hujanen. Pastorin sydän jäi Venäjälle 90-luvun puolivälissä, puolivahingossa tehdyllä matkalla Aunukseen.

- Siellä koki heti olevansa kotona, Hujanen sanoo ensiaskelistaan äiti-Venäjän kamaralla.

Se polku on vienyt Pushkinin vanhusten kodeista kivikkoisiakin kaarteita Inkerin kirkon hallintoon. Työ Venäjällä vaatii Hujasen mukaan jatkuvaa taistelua myös omien periaatteiden kanssa. Työ kysyy orastavan uskon ymmärtämistä ja jatkuvaa tasapainoilua sen välillä, mitä hyväksyy ja mitä ei.

- Venäjä on aivan omalla tavallaan hankala kenttä. Vaikka se toisaalta on lähellä Suomea, niin henkisesti ja hengellisesti ollaan monesti

tosin kaukana, Hujanen huokaa.

Toiveammatteina rikollinen ja prostituoitu

Vaikka Suomessakin raha usein ratkaisee, niin Venäjällä se rynnii miettimättä yli. Jotakin Venäjän lakipykälää noudattaessaan rikkoo helposti samalla jotain toista. Äärimmäisen korruptoitunut järjestelmä takaa kuitenkin sen, että lain saa toimimaan oman mielensä mukaan rahan avulla. Rakkaus kuitenkin kukoistaa Venäjällä – nimittäin rakkaus rahan. Neuvostoajan yhteisömuutoksen jälkeen omaisuus on ihmisille kaikki kaikessa. Tilannetta kuvaa hyvin venäläisten nuorten parissa tehty kysely toiveammattista. Valtaosa pojista halusi isona ammattirikolliseksi ja tyttöjen suosikki oli mikäpä muukaan kuin prostituoitu. Syyksi nuoriso totesi yksimielisesti rahan. Kyseisissä ammateissa kuulemma tienaa vauhdilla ja vaivattomasti, kertoo Hujanen Venäjän nykypäivästä.

Nuorison vastauksista kuultavat tuulen viemät arvot. Hujasen mukaan sama arvopohjan olemattomuus näkyy muillakin suunnilla. Arvion mukaan neljäkymmentä prosenttia venäläisistä miehistä on alkoholisteja. Viina ja Stalinin perheentuhoamisohjelma ovat muokanneet venäläiseksi ydinperheeksi äidin, lapset ja isoäi-

din. Venäläisen miehen vie joko viina hautaan tai huippuhelppo avioero omille teilleen. Kirjaimellisesti hoippuvien ja horjahtelevien olojen vuoksi perheen perustaminen on harvinaistunut Venäjällä. Pietarissa perheen keskimääräinen lapsiluku on 0,7, kun sen pitäisi olla hieman yli 2, jotta väkiluku säilyisi ennallaan.

- Lapsia ei elinolojen epävakaisuuden ja tulevaisuudenpelon vuoksi yksinkertaisesti uskalleta hankkia, Hujanen toteaa huolestuneena oloisena.

Niinpä Venäjän väkiluku laskee huimaa vauhtia: joka kuudes vuosi katoaa yhden Suomen verran kansaa. Tässä vauhdissa pysyttäessä viimeinen venäläinen kuolee reilun sadan vuoden kuluttua. Ainoa väestöryhmä, jossa tämä malli ei päde ovat muslimit. Islaminuskoisten lukumäärä kasvaa vauhdikkaasti. Is-

lamin nousu on yleinen pelon aihe Venäjällä, vaikka muslimit nykyisin ovatkin vielä sävyisiä. Tulevaisuus siintää kuitenkin vähemmän ruusuina venäläisen yhteiskunnan kannalta.

Oppia kaivataan nostamaan ojasta

Uskonnollinen kenttä jatkaa Venäjällä samaa sekasortoista linjaa kuin muukin elämänmeno.

- Neuvostoliiton hajoamisen jälkeinen ensinnostus on ohi sekä luterilaisen että ortodoksisen kirkon osalta, Hujanen kertoo kirkkojen tilanteesta.

Kommunismien aikana syötetyt asenteet ovat juurtuneet syvälle kansaan. Ateistisessa valtiossa ihmisten suosiota nauttii mammonauskon-



Aleksei Uimasen pappisvihkimyksessä piispa Aarre Kuukauppiä avustivat kansliapäällikkö Pasi Hujanen (vas.), tuomiorovasti Rauno Heikola, rovasti Kosti Laitinen ja Pyhän Marian seurakunnan kirkkovaltuuston puheenjohtaja Boris Suojanen.

non lisäksi taikausko. Vaikka periaatteena on, että kaikki slaavit ovat ortodokseja, ei kouluissa ole uskonnonopetusta. Hujanen mainitsee kuitenkin, että joissakin kouluissa kirkkojen pitämät kerhot ja hartaudet sallitaan. Joka tapauksessa on iso kysymys, miten kristinuskoa ymmärretään vanhan polven kuoltua. Nuoremmilla ei juuri kristillisen tiedon käsittämiskykyä ole.

Opetuksen tarve on siis valtava. Opetusta ja opastusta kaivataan paitsi aivan kristillisessä perustiedossa, myös kirkon työntekijöiden parissa. Hujanen yhtyykin Billy Grahamin lausumaan, jonka mukaan länsimaisen kristillisyyden suuri ongelma on siinä, etteivät uskonnolliset johtajat kouluta seuraajia itselleen. Pasi sanoi itse kokeneensa hyvänä asiana, että sai Pushkinista lähtöä tehdessään opastaa seuraavaa viranhaltijaa. Venäläinen pappien koulutusjärjestelmä on myös ongelmallinen siinä mielessä, että pastorin töihin pääsee jo eräänlaisella diakoninkoulutuksella. Diakonista pitäisi vielä jatkaa tekemällä diplomityö, joka kuitenkin tuottaa monelle hankaluuksia ja usein jää tekemättä.

Kutsumustietoisella on käyttöä

Pasi Hujanen työskentelee puoleksi Venäjällä ja puoleksi SLEYn työtehtävissä kotimaassa. Hujanen on myös mukana SLEYn edustajana STI:n työvaliokunnassa. STI:n Hujanen näkee olevan olemassa kirkon parhaaksi, mutta kirkkoa hän moittii sen nykyisestä linjasta.

- Mielestäni kirkko ei voi kieltäytyä ottamasta työntekijöiksi motivoituneita ja kutsumustietoisia teologeja vain näiden niin sanotun konservatiivisuuden vuoksi, Hujanen tykittää suorasanaisesti.

Hän pohtii, onko nyky-Suomessa suurin virhe ottaa Raamattu tosissaan. Toisaalta Hujanen on sitä mieltä, että kirkko tarvitsee myös vaikeita aikoja. Vaikka Pasi viihtyy itse Venä-

jän-työssä eikä tee sitä raskain mielin, hän korostaa kuitenkin, että tekijöitä tarvitaan yhä siinäkin maailmankolkassa.

- Olisi tärkeää, että opiskelijoilla olisi ajatus lähteä myös lähetystyöhön, Pasi kannustaa.

Katsellessa Hujanen asiantuntevaa sukku-lointia eri kulttuurien ja kielten viidakossa opiskelija saattaa tosin tuntea riittämättömyyttä omasta sopeutumiskyvystään. Mies nimittäin kauhoo sujuvasti kiinalaista ruokaa suuhunsa tykittäessään samalla tietoja Venäjästä. Välillä hän keskustelelee tarjoilijan kanssa englanniksi ja eksoottisella korostuksella lausuttuun kahvi-tarjoukseen Hujanen vastaa puolihuolimattomasti:

- Da.

Heli Airikka, teol. yo

Suunnitteilla
pääsiäismatka
ISRAELIIN
13.–20.4.2003

Ohjelmassa retkiä Jerusalemissa ja Galileassa. Hinta noin 1000 euroa.

Matkanjohtajina Eero ja Pirkko Junkkaala. Jos olet kiinnostunut, ota yhteys STI:hin tai matkanjohtajiin.